

SZERKESZTŐI IRODA:
Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház) a hová a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

Az „ELLENZÉK” előfizetési díja:
Egy évre 16 frt v. 32 korona. Negyedévre 4 frt v. 8 korona.
Félévre 8 frt v. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr., vagy 10 fillér.
Megjelenik mindennap, kivéve a vásár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adatkak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz.: 9. POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP. Telefon sz.: 9.

KIADÓ-HIVATAL:
Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög ccentiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklam sora 1 forint.
Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 forint.
Nyitóléri cikkek: garmond sora után 20 krajczár fizetendő.

Beszámoló képviselők.

Két cikék.

II.

Hegedűs Sándor azzal vádolta az ellenzéket, hogy ennél a tárgyalásnál megeskedett, szeszélyeskedett.

De hisz, egy ideig Groisz ur is idegeskedőkökkel, a „szeszélyeskedőkök” tartott. Egy ideig érezni látszott a mult obligóját, mely azt a kötelezettséget írta eléje, hogy mint volt párt-pártiságát tüntetően hangsúlyozó, a rajdon hű e kérdésben Deák Fejczához, a ki az esküdszéki sajtó közreműködését egyik legnevezetesebb alkotmányjogi biztosítékul tekintette. Egy ideig még hatott reá annak az emlékek varázsa, mely bizonyára legintenzívebb mindazok között, a melyeket a tanári kathedráról vitt új pályájára s mely szükségképpen eszébe kell, hogy juttassa az ifjú Groisz nemzedéknek azt az ostentatív elkeseredést, mely a Groisz Gusztáv beszédénél szokott kitörni.

Nós hát mi éppen az előzményekből fogva, kíváncsian vártuk annak a pontválfoltzatásnak a „magyarozatát, a melyet Groisz G. ur a hírhedt 16. §. tárgyalásánál elkövetett. Konstataljuk, hogy ezt a magyarozatot a Groisz ur beszédében nem kaptuk meg.

De nem kaptunk abban egyebet sem.

Ott van pl. a fusio kérdése. Nem pénzintézetek fusioját értjük, a melyek pedig Groisz ur politikai szerepében szintén meg van a maga jelentékeny része, hanem azt a fusiót, a melyet a szabadelvű párt és Apponyi pártja között óhajt megbeszéniti a politikai közvélemény.

Miért hallgat erről Groisz Gusztáv?

Hisz a kolozsvári szabadelvű párt akkor, mikor a katonai nevelés kérdésében elért „nemzeti vívmányokat” ünnepelte, ünnepélyesen hitet tett a fusio szükségessége mellett.

Igy tehát Groisz urra nézve, a szabadelvű pártba való belépését igen azoknak a vívmányoknak előértétével indokolta, a pártja iránti hűségem tette volna kötelezőségévé annak megmondását, hogy: mint állunk a fusioval?

Avagy Groisz ur is csak annyi hűségemmel van a pártja iránt, mint az a június 1-ei vacsorán az ő beszéde iránt?

De a politikai világ eseményeire már csak még is inkább kellene figyelnie Groisz urnak. És ezek között az utóbbi időkben alig volt nevezetesebb mozzanat a választási reform kérdésénél, melyet Apponyi grófnak, a Groisz ur volt pártvezérének interpellatiója a legkomolyabb alakban hozott napirendre.

Groisz ur azonban erről sem akar tudni s a jövő egyéb kérdései között ezzel a legnagyobb szemben is csak annyiban kívánja tájékozni választóit, hogy mind egy nagy tyradat az ő Kolozsvár iránt való nagyszeretetéről.

Ezt a beszéde végén harsogta el Groisz ur. Épen ezért meg is eljeneztek érette. De mi vagyunk annyira kedvező feltevéssel a kolozsvári szabadelvű párt intelligentiája, komolysága és politikai tisztesség-érzete iránt, hogy azt higyük, mikép az éljen — nem az elhallgatásnak szolt.

Hisz ha a mult tavasz óta, mikor a nemes párt a fusio mellett azt a nevezetes kijelentést tette, nem változott (a mint hisszük, hogy nem változott) a pártnak e kérdésben elfoglalt álláspontja: akkor a választási reform kérdését nem ignorálhatja. Mert hát egy tetszik nekünk, hogy ennek a kérdésnek a megoldásával és csak ezzel lehet elenyésztetni a Bánffy és Apponyi egymástól elválasztó ellentéteket, a mely minden, Groisz ur által is elismert program kisajátítás daczára ma is léteznek. Létezik pedig a közköormányzat szellemének a kérdésében. Ezt a létező akadályt el kell távolítani a fusio barátainak, a kik között a mult tavasz óta a kolozsvári szabadelvű pártot is ott találjuk. Furcsa volna azonban, ha a párt és képviselői e kérdésben nem volnának — solidarisok.

V. A.

Politikai hírek.

Változás a kereskedelmi miniszteriumban. Mint budapesti levelezőnk megbízható forrásból értesül, úgy Dániel Ernő kereskedelmi miniszter, mint Vörös László kereskedelmi államtitkár még a parlament őszi ülésének megkezdése előtt megválnak állásuktól. Mindketten nyugalmába vonulnak, s Vörös László egy nagy pénzintézetnek fog élére állani. A kiegyezés meghiusulása folytán — szükségessé válándó önálló rendelkezéseket már nem Dániel miniszter fogja vezetni, hanem utóda, gróf Tisza István, a ki már hajlandónak is nyilatkozott a kereskedelmi tárca elvállalására.

A jövő évi költségvetés. A 1899-re szolt költségvetés összeállításán most dolgoznak az egyes miniszteriumokban. A nagy munkával június 10-ig kell elkészülni. Az egyes miniszteriumok költségvetéseket június végéig adják be a pénzügyminiszterhez. A nyár folyamán a minisztertanács fogja tárgyalni a költségvetési előirányzatot, melyet majd az öszszel terjesztenek a képviselőház elé.

A viriliták. A közigazgatási bizottság legutóbb döntvényileg kimondotta, hogy a törvényhatósági bizottság és a községi képviselőtestület legtöbb adófizető tagjai névjegyzékének ő szeállításául anyilvános számadásra kötelezett vállalatok és — egyletek (résztvény-társaságok, szövetekezetek) igazgatósági és felügyelő bizottsági tagjainak és alkalmazottainak javára, ha egyenileg nevékre van kivétel, illetőleg előírva, az a hitelesen igazolt egyenes állami adó is számba vesendő, melyet illetményeik, jelenlétes jegyeik, nyereség jutalékaik és egyéb díjak illése a fennálló törvények szerint a társulat köteles beszoolgáltatni.

Az amerikaiak veresége.

Madrid, június 4.

Azt beszélék, hogy a spanyolok tegnap Santiago de Kubánál fényes győzelmet arattak. Egy amerikai hajó elsüllyedt, két páncélos hajó pedig súlyosan megsérült.

New-York, június 4.

Port au Princeből és Cap-Haitienből érkezett táviratok jelentik, hogy az amerikai hajóhad tegnap 3 órákor megkezdte Santiago de Kuba bombázását. A bombázás 1 és fél óráig tartott. A Merrimac amerikai segéd-czirkaló hajó megkísérelte a kikötőbe való bejutását kiérsozokolását. A spanyolok az első torpedó vonalon keresztül bocsátottak s csak akkor robbantottak egy torpedót, a mikor a Merrimac a kikötő bejáratában körülbelül 500 lábnyira behatolt. A torpedó légberopította a Merrimac elejét, mire a hajó rögtön elsüllyedt, csak a kémény és az árbócok csúcsa látszik ki a vízből. Santiagóban óriási a lelkesedés.

Madrid, június 4.

Aunon tengerészeti miniszter tegnapi kelettel táviratot kapott Cervera tengernagyótól, a melyben csupán köszönetét fejezi ki a kormány szerencsekivánatáért. Minthogy a táviratban a háború nincs említve; ebből azt következtetik, hogy tegnap nem történt öszszesettökzés. A külföldön elterjedt ama hírek, hogy a békekötés közebb áll, innen nyerne megerősítést, jöllehet a gyarmatügyi miniszter kijelentette a kamarában, — hogy Spanyolország tisztességes békét nem utasítaná vissza.

A Fabra-ügynökség megjegyzi, hogy Spanyolország csak olyan békét tekint tisztesságesnek, a melyet a status-quo ante bellum alapján köténének.

Madrid, június 4.

A Santiago be Kuba előtt tegnap vitt titkósztról szolt távirat szószerint a következő:

Santiago, reggel 1/4 óra. E hó 3-án egy nagy ellenséges páncélos hajó és egy segéd czirkalóhajó be akart hatolni Santiagó kikötőjébe. Ezt azonban a kémek, akik a kikötő bejáratára felügyeltek, észrevették, mire a Morro erőd és a „Reina Mercedes” tüzérségei, a Socapa-erődben elhelyezett ütæg, továbbá a torpedó-vadászó hajók és torpedónaszádok megkezdtek a tüzelést az ellenségre. A „Merrimac” amerikai segéd-czirkalóhajót hajóink és torpedóink elsüllyesztették és a nagy amerikai páncélos hajót visszavonulásra kényszerítették. A csatorna bejáratára szabad maradt. A „Reina Mercedes” fedélzetén a következő foglyok vannak: az elsüllyesztett amerikai czirkalóhajó egy hajóhadnagya és 7 matróza. A legénység többi részének sorsa ismeretlen. Nánknk nem volt veszteségünk és hajóink sem sérültek meg.

A távirat végül azt mondja, hogy Santiago látóhatárán 20 hajó volt.

A regenskirályné rendeletet adott, hogy Santiago de Kuba védőtí üdvözöljék.

A kolozsvári gazdák hitel-szövetkezte.

(Vége.)

Ezen évi jelentését Kondász Ferencz a következő, és valóban figyelemre méltó sorokkal zárta be:

„Ez most, midőn egy évi működésünk eredményét az igen tisztelt közgyűlés kegyes elhatározása elé bocsátjuk, kérvé kérjük az igen tisztelt közgyűlés minden egyes tagjait, hogy kizárólag gazdasági egyletünk fejlődésére, hitel és vagyoni viszonyaink egészséges átalakulására és biztosítására, ifju és súlyos anyagi helyzet között tengődő gazda társaink megmentésére, a törekvő és szorgalmas gazdáknak elősegítésére alakult „kolozsvári gazdák hitelszövetkezetét” mint egyletünk alkotását, bármí csekély törzs és takarékbetétek által támogatni s annak gyors előre haladását a szorgalom és takarékoság fillérei által elősegíteni és a kolozsvári gazdák érdekeinek kellő és lehető védelmére minden tekintetben alkalmassá tenni méltóztatssék.”

A gazdasági egylet választmányának ezen jelentésében említett határozat folytán kibocsátottuk a törzsbetétkei jegyzésére szoltó felhívást, mely mindenütt kedvező fogadtatásra talált, csak gazdákunk tévováltak és halogatták a törzsbetétkei jegyzését. Az alakuló gyűlést mégis öszsze hívtuk április hó 13-án, melyen gazdáink nagy számmal jelentek meg, de bizalmuk alig terjedt a megalakulás feltételei kizabott 50 üzletrész jegyzésénél tovább. Ezt azonban elértük és így a törzsbetétkei tagok öszszeségével megejtettük az igazgatóság és felügyelő bizottság megválasztását.

Hogy ez az igazgatóság, melynek működő elnöke mindig Kondász Ferencz volt, — miként teljesítette kötelességét, az a számadásokról tünik ki. Mielőtt azonban ezen adataink felsorolására térnék, meg kell említenem, hogy két és fél évig a szövetkezetnek az alakulási költségeken kívül más kiadása nem volt. A pénztárnoki és könyvelői

tesendők is díjmentesen láttattak el. Az első rendes kiadás a harmadik üzlet év terhére merült fel, házbér, fűtés és világítás címén. Ez a 100 forintot tevő kiadás aztán fokoatosan a forgalom arányával emelkedett, a mi nem csak indokolt volt, hanem elkerülhetlen szükség is, mivel a forgalom lassu, de fokozatos fejlődése követelte, hogy külön pénztári helyiség rendeztessék be.

Hogy ez a fokozatos fejlődés miben állott, azt mondják meg a következő számadatok:

	Törzs betét	Takarék betét	Üzleti nyemén
1890	2,829	1,623	semmi.
1891	4,057	7,507	382
1892	4,387	22,096	669
1893	8,409	24,880	1,140
1894	13,084	44,430	1,160
1895	18,999	57,085	1,302
1896	26,469	90,512	4,132
1897	40,069	124,435	5,140

Ha még ezen adatokhoz hozzá tesszem, hogy a nyolcz év alatt elért 14335 frt üzleti eredmény 1897 decz. 3-án 7192 frt 47 kr tartalék alapra, 2000 frt 56 kr házalapra, 700 frt 66 kr rendelkezési alapra tettünk, s ezen 9893 frt 69 kr kitevő öszszeg mellett 2567 frt 03 krajczár adót fizettünk, törzsbetétkei tagjainknak pedig a 4-ik üzletévtől kezdve azt 5%-on kívül 3 % osztalékot adtunk, a mi szintén 2 frt 58 krajczarra megy: — azt hiszem, az igazgatóság gazdálkodását nem kifogásolhatjuk.

A vezetés ezen iránya mellett, a szövetkezet eredeti céljához mindig hű maradt, s bár voltak idők, mikor magának is 7 1/2 %-ot kellett fizetni felvett kölcsöneiért az általa kiadott kölcsönök után 8 százaléknál többet nem számított.

A gazdának persze még ez is drága pénz, mert hiszen talán sokkal kevesebb realissal alappal bírő üzletekbenek 4 % legfennebb 5 százalékos fizetnek. Azt kérdezhetné tehát valaki, hogy miben nyilvánul az általunk nyújtott kölcsönök előnyösége a kis gazdára?

Első sorban is abban, hogy hozzánk legapróbb 10 — 15 frta terjedő sztkéségetért is eljölhet és hogy mi nem vesszünk tőle u. n. forgatmányos váltót, melyet a lejárat napján óvatolni kellene és így ha késik is a kölcsön megjutásával, nem származik belőle kellemetlenség; a másik előny abban van, hogy a felvett kölcsönt tehetsége szerinti apró részletekben törlesztheti, sőt ha a tőke apasztására bizonyos ideig nem is juttathat bevételeiből, de a kamatokat rendszeren fizeti, a kölcsön felmondásától nem kell félnie; és végül a legnagyobb előnye az, hogy itt sorsának és helyzetének ismerő, gazda társai bírálják el hitelképességét és itt talán olyankor is megkaphatja még a segítséget, a mikor már más helyen, a hol helyzetét nem ismerik olyan közvetlenül: nem számíthatna arra.

De van még a mi hitelszövetünknek egyéb hatása is.

A mi lelkünket nem csak egy fellobbanó szikra hevíttette akkor, mikor a kolozsvári gazdák érdekeinek szolgálatába léptünk. Közvetlen közelből ismertük és ismerjük bajait, láttuk és látjuk a felmerülő jelenségek forrásait és halljuk a sok méltatlankodást, melylyel másokat és minket is nem egyszer il-

AZ „ELLENZÉK” TÁRGZÁJA.

1898. Június 6.

Az Unió emlékezete.*)
(Május 30-ikán 1898.)

Magyarok, gyertek, ünnepeljünk!
Szóljunk két kézzel áldást és virágot
Ránapra, melyen ismét egybeforrt
A két országos nemzet, — a magyar.
Most ötven éve!
Tavaszi-jd volt akkor is, de szebb;
Mert nemcsak a föld volt virágos,
— A nemcsak a rózsafa ága,
— A hontiszíves milliós is.
Tavaszi-jd volt akkor is, de más.
Világos volt a század,
Nagy, nagy napokkal,
Édes borzongós sejtelemmel.
Lent hadi lobogók
Próbálgatták már ifju szárnyukat.
S a hadak utján odafent,
Megmozdult Csaba népe.
... Ilyen időben volt a kézfogásunk.
Halványuló fényvel a magasban,
Rezg találtak egytű megint,
Hogy soha többé szét ne váljanak!
On legyen áldott emléktű örökké,
Kik lobogó, ujjongó szívvel
Állottak ottan, e szent frigykötésnél.

* Felolvasa szerző az „Erd. Irod. Tár-
ság jun. 5-iki diszgyülésén.

Hol van az a nemzet imádság,
Mely méltókép mondhatná el irántuk
Az unokák hálás érzését?!

Hol van az a nemzet imádság,
Mely csak hozzád méltó lehetne,
Hajnali pacsirtája,
Jövőkre érő vihar madara
Az Uniónak:
Petőfi!

Oh, én „vitéz vezérem,
Dicőő tábornokom”,
A te halálad az Isten pecsété
Az Unión.
Azért jöttél meghalni ugy-e hozzánk,
Hogy a nagy Alföld rezgő délibábját
Tűzd fel, elomló koszorú gyanánt,
Az Unió menyasszony homlokára?!

Virágosabb a rét azóta
A segesvári síkon;
S megnőttek itt a bércek, völgyek,
Mióta Erdély
A te nagy szíved Pantheonja lett.

... Emlékeztűk,
Még a haló poruk is legyen áldott! ...
Mert hamarosan eljövénék
A „nagyszerű napok”.
A frigykötés — óriás tűzpróbaképpen —
Egyszakadás, földindulás követte.
Fél-Európa dőlt az Unióra,
S megálta a tűzpróbát emberül ez!
A rádobott követ
Menykövel tudta visszadobni.
S az egyesült haza egére,
Szép hivatató szóra,
Mind visszajötték, hazaszálltak,

A régen bolygó csillagok,
Letűnt dicsőségünk csillagai.
... Tudjátok-e,
Mi volt ez a hivatató szó?
„Rajta magyar!
Előre székely!”

Hajh, sokszor fogják visszaverni még,
— Tudom én, tudom én, —
az eljövendő századok,
E messze kéklő bércek,
Azt a dicsőségben fogamzott
Édes szálló igét:
„Rajta magyar!
Előre székely!”

S mindannyiszor majd felragyog
Erdély hegykoszorúja rá,
És gyönyörűtségek rezege át,
A Duna — Tisza széles róuságán ...
S az Uniót mindannyiszor megáldják!
Szabolcska Mihály.

Gyilkossággal vádolva.
— Angolból fordította: **Amica.** —

Prólog.
IV.
(Folytatás.) (16)

— Mari, ez az egyedüli oka?
Örvendő felkiáltása megijeszt, és el
vonom a kezemet, melyet ő meg akar fogni.
— Maga nem érti, — mondom remegő
hangon. Én nem vagyok magához való fele-
ség. Ha — ha maga tudná, nem kívánná,
hogy a magáé legyenek.
— Édesem, engelle, hogy én itéljen
meg, hogy boldogságom biztosítására mi a
legjobb.

Pál magához von, a mint beszél. Sza-
vait szeliden mondja, hangja dallamos, és
együtt vére mind a kettő ígőzőleg hatnak
rám. Megengedem, hogy közelebb vonjon ma-
gához, akkor ő lehajol és megcsókolja az aj-
kaimat.

A mint e csók után egy pillanatil
hallgatva ülünk, olyan határozatot teszek, a
mi nem került nekem gondolkodásba, sem
küzdőlembé.

— Mari, én jobban tudom azt, mint
maga, ha vajjon boldoggá fog e tenni vagy
nem, — ismétli, tréfás csufondároskodással.
Drágám, engedje a saját ajkairól hallanom,
hogy az enyém lesz?
— Igen, süttogom.

És ekkor az ő nagy öröme megijeszt
egy kissé, ámbár ugyan akkor büszkévé tett.
Engedtem a kísértésnek és olyan határozatot
tettem, melyet lelkiismeretem hibáztat. Elfo-
gadtam Pált férjemnek, és elhatároztam, hogy
életem történetét nem mondom el neki. Azon-
ban, ebben a pillanatban boldog vagyok,
boldogabb, minthogy a lelkiismeret furdalá-
sára gondoljak, vagy egy megbánó gondo-
latnak helyet adjak. De arra emlékezem, hogy
van egy dolog, a mit még nem mondtam
meg.

— Pál, egy feltétel alatt a felesége
leszek.
— Tégy annyi feltételt, a menyit akarsz,
mondja Pál, mialatt szűrké szeméi szeretettel
keresik az enyimet,
— Nem, csak egyet kívánok tenni.
Igyé meg, hogy a nagybátyád ajánlatát el-
fogadod —
— Kitalált hallottad azt? szakít félbe.
— Matild tudatta velem a levelében.
— Most már egy pillanatil sem gon-
dolok arra.
— Nem szeretsz arra az ajánlatra gon-
dolni? kérdem elfojtott lélegzettel.

— Édesem, te miattad utasítom azt
vissza.
— Pál, én oda kívánok menni!
— Tudom, hogy az mit jelent. Azért
kívánsz, mert azt gondold, hogy én vágyó-
dom oda.
Mari, ved el magadtól azt az eszmét. Jö-
vedelmünk Angliában nem lesz nagy, de
elégleges. Drágám, még álomban sem for-
dulna meg soha, hogy tégedet egy olyan
számkivetésbe vigyelek.
— Pál, én egyedül ezen feltétel alatt
megyek hozzád, magyarázom remegő élénk-
séggel. Én csak feltételeken ígértem meg,
hogy a tiéd leszek, és ez az a feltétel.
— De édesem —
— El akarok menni Angliából, mon-
dom neki. Pál, ez igaz, ámbár te nem érted
meg az én okomat.
— Ugy van valóban, én boldogabb le-
szek Amerikában.
Tehát el vagy készűlve, hogy velem
a régi hazánkat itt hagyj? — kérdi Pál örömtel-
jes, büszke mosollyal.
— Ha élhetnénk, te és én, egy pusztá
szigeten, azt hiszem, hogy a legboldogabb
asszony volnék a világon, mondom neki szo-
moruban, mint győzedelmesen.
— Az ember szinte azt gondolná, hogy
komolyan érted, válaszolá Pál tréfásan.
— De azért nem aietek a nagybátyán na-
gyon is kedvező ajánlatát elfogadni. Én ép-
pen most szükségtelen, hogy a tárgy felett
vitakozzunk.
— Igen, Pali, azt kell tennünk, esdeklem
remegő mohósággal.
— Drágám, neked nincs igazad. Te
azt gondold, hogy az amerikai ajánlatnál
többet törődöm, mint a hogy tényleg áll. De
bidd el, hogy nekem nem áldozat arról le-
mondani.

letnek. Hanem mi megváltónk szavaival fel-lelünk: „Átami! bocásas meg nekik, mert nem tudják mit cselekszenek.”

Ez teljesen megfelelő elégtétel a mi szívünknek és ezek a méltatlanságok nem homályosíthatják el az előttünk lebegő óz-
lokot.

Erős és lelkünk mélyéből fakadó meggyőződés serkentett a cselekvésre akkor, mikor annak szükségéről meggyőződünk és ha bár azok közül, a kik mellettünk harcoltak, némelyek elhagyták lobogónkat, mi nem fogjuk azt elhagyni.

A kolozsvári gazdasági egyesület választmányának két fő célja volt; t. i. a kisgazdák szellemi és anyagi gyarapodásáért munkálkodni.

Megpróbált a választmány mindent, s megjárta mind azon utakat, a melyen más gazdasági egyesületek többnyire célhoz jutnak; de itt a közöny és még más egyebek miatt ezekkel az eszközökkel célhoz nem juthatott. Ámde a reményesség, hit és bizalom nem hagyta el. Megragadta azt az eszközt, a mely-
lyel meglehet hódítani az egész világot. Nem veszteget, nem vásárol vele lelkeket, hanem segít szegény törekvő munkás embereket, a kik hangya szorgalommal hordják ide a morzsákat, hogy majdan ők vagy utódai felhasználhassák azon czélok megvalósítására, a melyeket mi az ő javukra, az ő fölemelésükre és léteik biztosítására sűrűsöknök tartunk.

A mi szövetségünknek tehát nincsen és nem is lesz felosztani való vagyona; annak a tőkének, melyet eddig gyűjtött és ezután gyűjt, meg van már a rendeltetése je-
lölve. Ez az oka, hogy a véletlen által nyújtott előnyöket sietünk felhasználni és megépítettük ezt a hajlékot, hogy nekünk úgy is mint kolozsvári gazdasági egyesületnek, úgy is mint kolozsvári gazdák hitelszövetkezetének, állandó otthonot biztosítson, melyben a megkezdett munka méltó folytatását találja és a kitűzött czélok minél előbb diadalra jussanak.

A földműves iskola alapja és a gazdasági egyesület megalakított tőkéjeit van gyümölcsösödés végett elhelyezve: kicsi tőkék, a melyeket szintén farszázados és küzdelmes munkánk árán szereztünk és tartogattunk össze; de megünné azok majd, épen úgy, a hogy felforgódott és önállóságra jutott ez a hitelszövetkezet, mely bár a gazdasági egyesületnek csak egy oldalhajlása volt, mégis ma már ő ad oltalmat törzsének és ő érleli meg azokat a gyümölcsöket, melyekért a törzs virágzott.

Ime tisztelt uraim, ez a mi hitelszövetkezetünk történetének vázlata, ezek törekvéseink, és a mi munkálkodásunk eddigi eredményei, melyeknek öregbítéséért lelkesedünk és diadalában bízunk.

Püspöki beszámoló.

A „Budapesti Hírlap” legújabb száma a következőket írja:

Rafael akkor is a világ legnagyobb festője lett volna, ha kéz nélkül jön vala a világra. Ha az erdélyi református püspök finanszirozását elutasították, nem tagadtuk, hogy Szász Domokos református püspök isteni küldetése mellett a börtönbörtökre is rátermett. Nem tudom, más is úgy van-e vele, de én még ennyire realizitikus főpapi beszámolót, melyet a nyereség és veszteség számla, az aktív és passzív mérleg fogalmainak, a börtönbörtönek elméletének, a világpiac pénzügyi és gazdasági konjunkturáinak mérlegelése és magyarázata ennyire kivételkötetett volna egyházi jellegéből, én magam részéről soha sem olvastam. Mi tagadás benne, a püspök gazdálkodása csak börtönbörtönek.

— Ha — ha visszautasítottalak volna, ementél volna?
— Nem vagyok olyan bizonyos arról.
— De neked tetszett az az eszme?
— Igen. De az itthonmaradás még jobban tetszik.

— Mondtam neked, hogy gyűlöltöm Angliát!

— Mari, komolyan érted azt?

— Igen, válaszolom határozottan.

— Jó, jó, de akkor sem szükséges olyan messze mennünk. Te és Christiné Olaszországban fűtöttetek néhány évet; és én azt gondolom, hogy te ohajtot a déli egetet ismét látni, és ez természetes ohajlás az ilyen hideg londoni napok után. Engedd, hogy Itáliába, a te régi otthonodba menjünk. Nem leszel azzal megelégedve?

A fejemet rázom.

— Te nagybátyáimhoz kívánsz jönni?

— Egyedül azon feltétel alatt megyek hozzád, mondom, nyugodt és szenvedélytelen hangon.

— Mari, néhány napig gondolkozzunk róla.

— A válaszodat! Hiszen már birom az éretemet kiáltja Pál.

— Feltétlen ígéretemet, — figyelmeztetem.

— És én azokat teljesítem.

— Pál, én csak egy kikötést tettem

— Mari, én abba is beleegyezek.

— Megígéred, hogy a nagybátyád ajánlatát elfogadod és esküvőnk után Amerikába megyünk és folytonosan ott fogunk lakni?

(Folytatás következik.)

Mert igaz az, a mit Szász Domokos mond, hogy az árfolyamessé csak akkor veszteség, ha eladjuk az értékeket, de azt viszont Szász Domokos is jól tudja, hogy az árfolyam hanyatlása vagy a jövedelmezőség csökkenésével vagy a bizottság csökkenésével függ össze. A törzs értékek mindennapi árfolyamát jövedelmezőségük és szekuritásuk becslésével számítja ki és nem hiába kíván a tőkepenzes és maga a törzs is nagyobb kamatozást a szerb államapirtól, mint az angol konzoltól, a közlekedési értékektől nagyobb, mint az államapirtól vagy záloglevéltől, az ipari értékektől nagyobb, mint a közlekedési értékektől és az afrikai aranybányáktól nagyobb, mint a salgótarjáni közszolgáltatástól. A tőkepenzes logikája az, hogy az olyan értékpapír, a melynek a jövedelmezősége változik s az erős hanyatlás eshetősége egyáltalán nincs kizárva, kell, hogy nagyobb kamatot hozzon, mint az ugynevezett befektetési papír, mely ha csak 4 százalékos hoz is, de értéke alig észlelhető ingadozás mellett állandó.

A kettő tehát — mint Szász Domokos bölcsen megjegyzi — több, mint az egy, de viszont a felszekuritás — ezt meg el kell hinnie — kevesebb, mint az egész. Ha a püspök a maga vagyonával játszik, az sem helyes, mert ha a kártya ördögiből, akkor a törzsszusz még inkább. Hanem a kormányzati bölcsesség nem azért állapítja meg a pupilláris biztosság papírok listáját, hogy az egyházi közpénzeket spekulációs papírokba helyezze el. Ha így folytatjuk, legközelebb az árva-pénzek kerülnek a törzsre, mert hiszen nemcsak a hívőknek, hanem az árváknak is több a kettő az egynél. Csak hogy a törzsetek azért játékos és nem iparág, mert ott, a mint az erdélyi reformátusok is láthatják, veszíteni is lehet.

Már pedig senkinek sem szabad a szájától való falattal spekulálni; a püspököknek meg talán legkevésbé. Szász Domokos őszinte melegséggel emlékezik meg egyházkertletének gazdasági vállalatáról s a Fonciére kebelében való igazgatóságáról Schön Vilmosról, a kit utjabban királyi kitüntetés ért. Részvénytársaságoknál gyakran előfordul, hogy igazgatók működési kört cserélnek. Furcsa dolog lesz, ha a Fonciére egyik igazgatósági ülése Szász Domokos igazgató helyett Schön Vilmos igazgatót küldi Erdélybe — református püspököknek.

Különbö ma, mikor a filologusok vasgyárakat dirigálnak, a tanácsok közszolgáltatást igazgatnak, a püspökök a börtön kereskednek, ez az eset sem volna föltétlenebb meglepő.

Az erdélyi ev. ref. egyházkerület közgyűlése.

— Jun. 4-én délután. —

Kolozsvár, jun. 6.

Gyerebben érdeklődtek az egyház férfiai a közgyűlés iránt. Pedig egy fontos tárgy, a kolozsvári papválasztás ügye került szónyegre.

Fél öt óra elmúlt, midőn Kemény Kálmán báró a gyűlést megnyitotta.

A sérelmi bizottság előterjesztése került tárgyalásra.

A püspök izgatott volt. Nyugtalanul ült helyén. Bartha Miklóst, a mikor tárgyilagossá hozzászólt, nem hallgatta. Egyéb-
bel kezdett foglalkozni. Midőn pedig Bartha óhaját fejezte ki, hogy a püspök öt végig hallgassa, sértettnél kezdte Bartha. Pedig csepp oka sem volt. Hiszen a hol csak alkalma nyílt Bartha-nak, a tisztelet és elismerés szavaival méltatta a püspök munkásságát. Ott is, a hol püspök bár lehet jóhiszemű, de egyoldalú és önkényű s a törvényes formákat be nem tartó eljárása veszélyeztetette nem csak a fennálló rendet, hanem az egyház anyagi és erkölcsi érdekeit is. Bartha Miklós mindig személyeskedéstől ment, tárgyilagossá hangon bírálta a tett intézkedéseket. Ép úgy viselkedtek a többi szónokok is. Igazságuk érzetében tárgyilagossá az egyház tekintélyéhez és méltóságához illő hangon tárgyaltak. Sőt a papválasztás ügyénél olyan lovasias magatartást tanúsítottak, a püspök sértő modora dacára is, a mi csak nemes embereknek a jellemvonása.

Kimondották, hogy azért kívánják a törvénytelen papválasztást megsemmisíteni, hogy a püspök kegyeljtét, a törvénytellenes megválasztott papot, kinek addigi működésével a hívek is nagyon meg vannak elégedve újabb megválasztás és részére biztosítás a kolozsvári negyedik pap részére törvényesen megállapított 1000 ft fizetést, melyből a püspök, törvény ellenére, 400 forintot elvont. S midőn látták, hogy a püspök tekintélye csorbult az által, ha a szavazás nem egyhangú lenne az indítványra, Bartha Miklós és Somody visszavonták az indítványt és kijelentették, hogy az ügynél beírják azal, hogy a közgyűlés az eljárást megismerte a mi jövőre bizonyára hasonló eljárás elkövetésére gátló akadályul fog szolgálni.

Egy különös körülmény keltett vissza tetszést. Sem igaz, tanácsai jelentést, sem költségvetést, a közgyűlés nem kapott. Csak a tagok által egy vagyon kimutatás és tárgysorozat volt kinyomtatva.

A tagok e miatt a legnagyobb tájékozatlanságban voltak az egész gyűlés foly-
amánál.

A gyűlésről szóló tudósítás ez:

Bodor Géza adja elő a sérelmi bizottság javaslatát, mely napi rendre térést indítványoz.

Zeyk Gábor illetékességi kifogást emel az ügyben, mely fölött a törvényszék már jogérvényesen ítélt. Napi rendre térést indítványoz.

Somody István a panasz felolvasót kéri. Elnök felhívja a jelen levőket, hogy ezoljanak hozzá.

Bartha Miklós: A mig a tárgyat meg nem ismertetik, addig nem lehet ahhoz szólni.

Bodor egy passzust akar abból felolvasni.

Ez ellen tiltakoznak.

Simó Lajos: Indítványozza, döntsének a napi rendre térés felett.

Bodor olvassa a beadott panasz levelet.

Mezey gondnok: Arra kéri a közgyűlést, hogy a bizottságok jövőre a tárgyat is ismertessék kivonatossan. A fellebbezés elejtését kéri, mert az így a bírói eljárással be van fejezve s ugy látszik, panaszos is érintetlenül kívánja hagyni a papválasztást.

Szász Domokos: A panasz több pontot tartalmaz.

Kifogásolja a püspök eljárásában azt, hogy 1000 ft papi fizetést 600-ra szállított le. Ez nem áll így, a mint elő van adva. Ő tekintetben javaslatot tett, mit az egyházat-
necs jóváhagyott, az igazgató tanácsa meg-
erősítette. Ez ellen nem szólt fel senki és így törvénytelen eljárás nem merült fel.

A papi állásra meghívták Molnár Lőrinczet. A szabályok szerint választás csak egy történhetett ha a 700 tag egy harmada meghívja. Az érdekelte egyházközség részéről 21 emberen kívül nem szolt ellene senki.

A kerületi közgyűlés most egy tény-
nyel áll szemben. A pap hivatalát teljesíti. Holnap felszentelik. Szerint a beadvány arra törekszik, hogy az egyházban az ellenséges-
kedést szítsa. Ő építette ezt az új kolozsvári templomot, a hívek megterhelése nélkül. Kéri Zeyk javaslatát elfogadni.

Bartha Miklós. A vitákat nehezíti a püspök ur tulságos érzékenysége. Ezalatt a püspök titkárával tárgyal. Bartha Miklós elhallgat, majd oda szól:

Megvárom mig a püspök ur dolgát végzi.

Szász Domokos püspök: Nekem fontosabb dolgom van annál.

Bartha. Nem az ur feladata, hogy engem sértessen.

Erre a püspök haragosan kivonul a tereméből.

Bartha: mindig kihallgatta a püspököt, mig a püspök bizonyos megvetéssel bá-
nik a szónokokkal.

Fejtegeti ezután a papválasztást. Két-
féle a választás. Egyiken szavaznak a választó-
k, a másikon meghívás történik. Ez utóbbit csak kivétel. E kivételes választást a törvény meghatározza.

Itt mellőzték a törvényt. Szerint a legrosszabb egyházpolitika, a híveket jogaik-
ban megcsorbítani. A törvény előírja, hogy a választók 2/3-ának bele egyezése szükséges a meghívás után való választáshoz. E bele-
egyezést nem kérték ki.

Elmondja, hogy Molnár Lőrincz pap-
nak 600 forintot adott a püspök, holott őt törvényesen 1000 ftos díjjal illeti meg.

Nem a püspök ellen szól, de az eljárás törvénytelen.

A püspöki vizsgálat alatti egyházköz-
ségek első foruma az igazgatótanács és mégis az egyházmegye delegáltatott. Itt is tör-
vényteleniséget lát.

Bartha Lajos: Mintán két bíróság e-
ben az ügyben már itélkezett, napirendre térést indítványoz.

Somody István kijelenti, hogy ő meg-
nyugszik a közgyűlés határozatában.

Nálunk a hívek csak adót fizetnek, de a választási jog gyakorlásától évek óta meg-
vannak fosztva.

A közgyűlés 6 óra a törvényeknek; ez joga van azok sáfarkozása felett bírálatot mondani.

Nemes Árpád esperes beszélni akar, az elnök a szót megvonja tőle.

Pokoli: Kényes a helyzet. A törvény-
ket nem tartották meg. Ám az ügyet boly-
gatni most már nem lehet.

Szabó Samu egyházi törvényeink értel-
mében a díjlevélben kisebb összegeket meg-
állapítani nem szabad.

Utasítani kell az egyházközségeket, hogy a lelkesnek rendes díjlevelet állítsanak ki.

Névszerinti szavazás kértvén, Bartha Miklós az összes intézkedések megsemmisíté-
sére ad javaslatot, azután visszavonja a pa-
naszok indítványát, nehogy ez ügyben egy-
értelmű határozat ne legyen.

A sérelmi bizottság javaslatát ennél-
fogva a közgyűlés elfogadja.

A számadás vizsgáló bizottság jelentése során Sándor József az egyház ellenőr és könyvezető addigi illetményét 1000 ft törzsfizetés és 200 ft lakpénzben kéri meg-
állapítani. Elfogadtatik.

Szabó Samu rendkívül csodálkozik, hogy benne van-e a tisztviselői fizetés fel-
emelés a költségvetésben, mert költségve-
tést nem lehet kézhez kapni. Előadó Benne
vannak.

A fizetés emelések az idén, tekintettel a drágaságra, emeltettek a kéri azt a jövőre is állandósítani.

Zeyk Gábor indítványozza, hogy a drá-
gasági pótlék az idén adassék ki, a jövőre
azonban, a 7-es bizottság intézkedéseig ha-
gyasság függjön.

Maksai János számvevő előadja, hogy személyi pótlék címén kapták a fizetés fel-
emelését, melyre a tisztviselők nagyon rászol-
gálnak. Részletesen ismerteti úgy a maga,
mint tisztviselő társai helyzetét.

Váró Ferenc előadja, hogy az ig. ta-
nács évi jelentésében szintén szó van erről.

Ezt a részt, melyet a kiküldött bizott-
ság a 7 tes bizottsághoz utal, ismerteti
Bartha Miklós.

Kinos benyomást tett rá a Maksai fel-
szólalása. A benyomást az okozta, hogy ő
szólt. A parlamentáris élet erkölcsi sza-
bálya és törvényes követelménye ellen vétett
ezzel, már pedig egy előkelő egyház tisztvi-
selője e szabályokat kell, hogy tisztelje.

Ő, ha hajlandó lett volna is ezt meg-
szavazni, most csak ezért sem szavazná meg.

Hiszen mit tapasztaltunk az egész gyű-
lés folyamán?

Zavart, rendetlenséget és kapkodást. A
gyűlés nem tudott haladni, mert a felmerült
kérdésekre nem tudtak felvilágosítást adni.
Már maga a névsor is oly könnyelműen volt
összeállítva, hogy kinos helyzetet teremtett.

Bámulva hallja a felszólaló tisztviselők-
től, hogy a fizetésemelések már folyósítva is
vannak. Kik által? Hiszen a költségvetés
törvény, azt a közgyűlés állapítja meg, azt
tűllepni nem szabad.

Ki hatalmazta fel a tanácsot a költsé-
gvetés átadására?

Ismerteti ezután a tisztviselői fizetéseit.

A titkár törzsfizetése	1500 ft.
Mint egyházi képviselő, ig.	
tag, az E. M. száll. vállalatától huz	600 .
A Fonciertől u. e. ezimen	300 .
Együtt	2400 ft.

Kérdi, hány papnak van 2400 ft. évi
fizetése a kerületben?

Felelet több oldalról:

— Háromnak	
A számvevőnek fizetése	1200 ft.
A szállítási vállalatától	600 .
Fonciertől	300 .
Együtt	2100 ft.

Száz ok van arra, a miért fizetés
felemelést nem adhatunk. 99 ok az, hogy
nincs pénz.

Szász Domokos püspök: Az anya-
szentegyház kerületi tisztviselőit ne tekint-
sük cselédnek. Késébe vonja Bartha Miklós
tagnak azt a jogát, hogy a tisztviselőket
felszólalásukért megrohassa. Élesen és nyer-
sen szól a Bartha felszólalására. Megemlíti,
hogy a fizetés felemelése a Hegedűs javas-
lata a kezét nem köti meg.

A tiszti fizetéseknek külön alapja van.
Ez alap jövedelmét egyébre felhasználni nem
szabad. Ez alap plusz mutat fel.

Bartha Miklós határozati javaslatot
ad be. Ez így szól:

„A tisztviselők fizetés fele-
melését a közgyűlés nem szavazza meg.

Bartha Miklós,

A közgyűlés elejti a fizetés felemelést,
mig a 7-es bizottság a jelentését előter-
jeszti.

A tárgysorozat többi része lényegesebb
vita nélkül folyt le.

Elnök fél 8 órakor bezárja a gyűlést
és kéri a tagokat, hogy a másnapi papava-
tási gyűlésen és felszentelési istentiszteleten
jelenjenek meg.

Vasárnap délelőtt a papszentelés meg-
történt, a Belfarkas-utcai templomban kellő
ünneplésséggel. Erről külön közlünk tu-
dósítást.

Az Erd. Irodalmi Társaság közgyűlése.

„Erdélyi Irodalmi Társaság”
tegnap tartotta meg a város dísztermében
évi közgyűlést, melylyel egyuttal az „Unio”
félé százados évfordulóját ünnepelte.

A termet most is, mint mindig, díszes
legnagyobb részben nőkből álló halgatő kö-
zönség zsufoltság töltötte meg. Gróf Kun
Géza elnök világhírű tudósunk egy magvas,
és magas színvonalon álló s az Unióra vo-
natkozó beszédét olvasta föl, melyet a kö-
zönség tapsal és éljenzéssel fogadott. Utána
dr. Versényi György r. tag beszéde kö-
vetkezett, melyben nagy szorgalommal és tu-
dással vannak ismertette a magyar költők-
nek az Unióra vonatkozó versei. Igazán szép
tanulmány ez, melyet egykor azon korszak
történetírója igen jól fog felhasználni.

Végül Szabolcska Mihály r. tag
szavalt a „Az Unio emlékezete” című győ-
nyörű költeményét, melyet a közönség fre-
netikus tapsal fogadott. A rendkívül szép
verset mai számunkban közöljük.

A közgyűlés után a társulat tagjai és
vendégek a New-York külön termében gyűl-
tek össze lakomára.

A pohár köszöntők sorát Gróf Kun
Géza elnök nyitotta meg, éltetvén a tagokat,
Szász Gerő alelnök Gróf Kun G. elnököt kö-
szöntötte föl lelkesen, Északi Károly Szász
Gerő és Dr. Szamosiért (a két alelnökért)
Szabolcska Mihály és Dr. Petri Mór a tiszti-
karért, Dr. Szamosi a vendégeért, Kozma
Ferencz Dr. Szamosiért, Sándor József Gr.
Kun Gézáért, Szász Gerő — Felszegi De-
zserért, Boros György a kolozsvári napi sa-
jtóért, Szász Gerő — Hóry Béláért ültetett

pharat. Hóry Béla — dr. Gidófalvi János
és Boros György vendégeket köszöntötték
a mely köszöntő után dr. Gidófalvi János
bejelentette, hogy belép alapító tagnak.
tán Éjszaki Károly — Sándor József, Szász
Gyalui Farkas az első sikerűs tiz ér, Szász
Gerő a második még sikerűsabb tiz érre, Szász
Gerő a társulat jövőjére és Boros György
— Szász Gerőre ültettek poharat.

A kellemes lakomát gr. Kun Géza
nők igen szép beszéddel zárta be, d. u.
órákor.

A rendkívül nagy érdeklődés között
döött meg ma délelőtt a tisztújító közgyű-
lés. A főispán pont 10 órakor nyitotta meg
a gyűlést s rövid szavakban jelezte, hogy a
kommunitás határozata szerint mára hely-
egye a tisztújító gyűlést s kéri a bizottság
tagokat, hogy legjobb meggyőződésük
rint járuljanak a szavazó urnához.

Kéri a bizottságot, hogy a kandidá-
bizottságot válassza meg, hogy tekintet-
sok állás betöltésére, már a délelőtt
mán egynehány állást betöltsenek.

Tatsek Sándor úgy véli, hogy
olyan sok állás vár betöltésre, délelőtt
gyen választás, hanem csak a kandidál-
bizottság készsüljön el a munkálatával.

Haller Károly megjegyzi, hogy
a kandidál bizottság nem egyfolytában
a jelöléseket megcsinálni.

A polgármesteri és tanácsos állás-
még délelőtt meglehet tartani a választás-
Szabó Samu felszólalása után a főispán
1/12-ig felfüggesztette az ülést, hogy a
didál bizottság ezalatt megválasztassék.

A kitűzött határidő leteltével Sándor
József a szavazatszedő bizottság részéről
jelentette, hogy a kandidál bizottsági tagok
ra legtöbb szavazatot kaptak: báró Fállai
Arthur, Nagy Lajos és Gámnán Zsigmond
főispán a maga részéről kijelölte Csiky
tor, Szamosi János és Sigmund Dezőt.

Ezután a kandidál bizottság vissza-
mult a polgármesteri szobába s megkezdte
munkáját. Igazi diplomáciai ügy-
get fejtett ki, hogy a választókat szava-
hozza, mert olyan régi tisztviselőket kéri
dált ujjakkal szemben, hogy természet-
kommunitás többsége nem tehetett egy-
mint a régi tisztviselőkre adta szavazatát.

A kandidál bizottság munkálkodását
eredményét a főispán jelentette be.

Nagy és lelkes éljenzés között
czialta Szvacsina Géza egyhangú meg-
lasztását.

Az első tanácsosi állásra kandidá-
lettek:

Nagy Mór, Szabó Gyula.

Megválasztott: dr. Nagy Mór.

A 3 ik tanácsosságra kandidáltak:

Salamon Antal, Tussay Gábor, Magyar

Géza.

Magyar Géza visszalépven, Salam

Antal választatott meg nagy többséggel

kes éljenzések között.

Ezeket kívül választás alá kerültek

adópénztári és vámmellenőri állások.

Adópén

BCU Cluj-Napoca.

...a fejlettség, az ember bűmátal fogja
...híhó, semmi reklám, semmi ál-
...semmi sorsjáték, semmi alkalmat
...a kéregetések szokásos módjai sze-
...Csak nő, terjeszkedik, ágaka-
...gyümölcsöt hoz, mintegy jó é-
...szazna fa, — kizárólag azon gyü-
...álal, melyet a dr. Brändt-bíró A

— **Szerénéd.** Svacsina Géza ujjona megválasztott polgármesternek a Kolozsvári dalkör ma este Szerénádót ad. Svacsina Géza alelnöke a Kolozsvári dalkörnek.

— **Uj városi orvos.** Béli Ákos g főispán a Mihály László városi orvos halezása folytán megtrésedett városi orvos állásra a monostori kerületbe dr. Pataky Jenő győri orvosot nevezte ki. Az új városi o

Mulatságok.

Unitárius majális. Az unitárius collegium ifjúsága jun. 4-én szombaton tartotta meg táncmulatságát. Az ifjúság méltósággal és szívesen vett részt a mulatságon. 5 órakor kivonult lobogó alatt zeneszó mellett. A jókedv már az utcán nyilvánul meg. A fiatalok nagy számban vettek részt a mulatságon. A kisebbek folytonosan élvezték a mulatságot. A közönség nagy része csak 8 órakor érkezett meg. A mulatság 10 órakor ért véget.

Weiner Emil orvos, a Rókus-kórházban bonczolás közben kezét megsértette, vérmérgezés állott be s most halálán van.

vöshöz, hogy Eötvös személyes kérdésben kijelentette, hogy a verseket

BCU Cluj-Napoca.

Iskola Alapítvány - Kolozsvár, Központi Követési Központ © Fundatia pentru Scoala - BCU Cluj-Napoca.

Hirdetések.

Sz. 660—898. tkvi.

421. 1—1

Árverési hirdetményi kivonat.

A hidalmasi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Tamás Simon ügyvéd által képviselt nyiresi gör. katolikus egyház végrehajtónak Koszte Násztásia Német Togyerné nyiresi lakos végrehajtást szenvedő ellen 50 frt tökéltetés s jár. iránti végrehajtási ügyében, a végrehajtási törvény értelmében a kolozsvári kir. törvényszék és a hidalmasi kir. járásbírósa területén levő Nyires községben és határán fekvő és a nyiresi 101 sz. telekjegyzőkönyvben A. I. 1—24 rendsz. a foglalt birtokból végrehajtást szenvedő illető 1/4-ed részbeni jutaléka az árverést 442 frt. mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1898 évi július hó 2-ik napjának délelőtti 10 órájkor Nyires község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat készpénzben, — vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 42. §-a. ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. kelt igazságügyi miniszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-sa értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósa, mint telekkönyvi hatóság. Hidas, 1898. évi mártius hó 25. napján.

Nádasán, kir. aljbíró.

1. huzás már 1898 június 15-én.
2. huzás 1898 szeptember hó 15-én.

1 forintért 2
huzásra érvényes

Kolozsvári Szeretetház sorsjegyei
4000 nyereménnyel

160000 korona érték.

Kaphatók a rendező-bizottságnál Kolozsvárt és minden sorsjegy elárúsító helyen. 422. 1—5

A bélyegtörvény 209. §. 2-ik pontja alapján bélyegmentes.

CIRCUS HENRY

1898. kedden, június 7-én

NAGY ELŐADÁS

egészen új műsorozattal.

CHERUSNIM,

herélt fakó iskolaló, elővezeti Henry igazgató. Három álló lovon ugrik keresztül.

Mr. BARKER fellépte, mint dummer August.

CSÁRDÁS,

előadja a ballet-személyzet, Eliza k. a. magán-táncosnővel.

Mr. LOYAL, jeles jokey lovar fellépte

HENRY asszony igazgató és iskola lovaglónő első fellépte.

PIFF, PAFF, PUFF tréfas intermezzo, 3 bohóc által.

SIGNORA AGELINA, kitűnő trapez művész nő fellépte.

DLUIÉ ur és asszony, komikus előadás két lovon, három bohóc által.

16 jeles ló elővezetése és lovaglása.

Helyárak: I. II. III. számított zártzék 1 frt; Első hely 70 kr; Második hely 50 kr; Karzat 25 kr. Örmestertől lefelé és gyermekek vasárnap- és ünnepnap kivételével este: zártzék 60 kr; első hely 40 kr; második hely 30 kr; karzat 15 kr. 423. 1—*

Holnap, június 8-án diszeloadás.

Hirdetmény.

Utóbbi években Ausztria és Magyarország majdnem minden városában fűtési és főzési célokra a légszesz lett bevezetve.

Hogy ez Kolozsvárt is lehetővé tételék, alólt részvénytársaság a légszesz árát fűtés és főzési célokra köbmeterenként 8¹/₂ kr-ra szállította le.

Ezen árleszállításra vonatkozva a n. é. közönség kívánságának akarunk eleget tenni ez által, hogy bosszu utca 29. sz. alatt levő gyárunkban a légszesz fűtés és főzéshez szükséges készülékekből egy mintagyűjteményt állítottunk össze, melynek megtekintésére a n. é. közönséget ezennel tisztelettel meghívjuk.

A kiállított tárgyak u. m. gázfűtő-kályha, főző-kemence, sütő cső, téglázó és kávépörgőkészítők s. a. t. bármikor megtekinthetők.

Együttal van szerencsénk értesíteni, hogy a légszesz igénybe vételének megkönnyítése végett a berendezést ingyen létesítjük. A gázóra és főzőkemenze használatáért csekély havi bér fizetendő, fűtő- és főző-kemencék ellenben csak készpénz fizetés mellett kaphatók.

Továbbá megjegyeztük, hogy a légszesz-világítást 3 csőnyílással halandóan ingyen rendezzük be.

Minden további felvilágosítást a helybeli gázgyár szíves készséggel nyújt.

Kolozsvári világítási és erőátviteli részvénytársaság.

415 2—0

Kolozsvári vízmű- és csatorna-vállalat.

ZELLERIN M. gyári részvénytársulat

Magyarországon a legrégebbi, 40 év óta fennálló

vízmű- és csatorna-vállalat

Többbszörösen kitüntette.

Fő és vidéki városokban több mint 6000 magán és nyilvános épületeket rendezett be.

AJÁNLIJA MAGÁT

a n. é. kolozsvári ház-tulajdonosoknak, — mint a házi vezetékek összeköttetésére és a városi vezetékek készítésére egyedül jogosult vállalat — a legbiztosabban

házi vízvezetékek és csatorna-munkák, vízkagylók, Closetek, fürdők, öntöző-esapok
berendezésére.

Költségvetéseket, tervezeteket díjtalanul szívesen készít a

ZELLERIN M. gyári részvénytársulat

kolozsvári vízmű- és csatorna-építés vezetésére, (Kolozsvárt, Belmagyar-utca 45. sz.)

Ugyanitt kapható: „Praktikus tanácsadó a házi vezetékek kezelésére.” — Ára 1 frt.

Kolozsvári vízmű- és csatorna-vállalat.

A London-utca 17. számú ház örökáron eladó!

A ház vízvezetékekkel van ellátva.

Értekezhetni: Belközép-utca PAPP KRISTÓF üzletében. 395. 3—5.

Kerékpárt venni akarók figyelmébe!!!

Mielőtt pénzt kidobná holmi hitvány reklámokkal ellátott gépért, nézze meg a saját raktáramon levő, legújabb alaku kül- és belföldi kerékpárjaimat, a melyek ugy csinosasága, könnyű sulya és hajtása, mint a legfinomabb anyagánál fogva, ezidő szerint páratlanok.

Összes kerékpár részeket és felszereléseket tartok mind a raktáron, (a legújabbban bevált „Acetylen” lámpát, kerékre alkalmazó csengőt ráma táskák stb. stb.) az összes javítás. kat pedig czélszerűen berendezett gép, és mechanikai műhelyemben a lehető legrövidebb idő alatt készíttetem el!

Az igen t. vevőimet díjtalanul, másokat pedig mérsékelt áron tanítok meg a magam gépén kerékpározni!

Egyidejűleg tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy nagy zárt kerti kerékpáriskolát nyitottam, a hol bárki havi 1 frtért minden kötelezettség nélkül tanulhat, vagy gyakorolhatja magát.

KERÉKPÁROKAT KÖLCSÖN IS ADOK.

Gépeimért 5 évig, kerekaimért pedig 1 évig jótállok.

Szíves pártfogásukat kéri

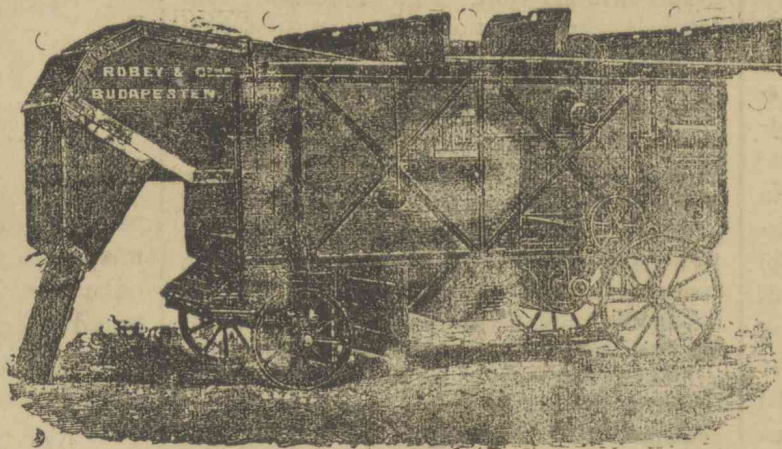
Bernáth Ede Sándor,

kerékpár és varró-gép raktáros Kolozsvárt

Vashidnál.

342. 10—20.

ROBEY & CO. COMP.

239. 8—12.

gépgyárosok

Budapest, IX., Rákos-utca 7—9. szám

(az iparművészeti muzeum mellett.)

Legelső gyártói a vaskeretes cséplőgépeknek

Gőzmozgonyok, cséplő-gépek, kazalrakó gépek, uti mozgó nyok, vízszint fekvő talapzatos gőzgépek, Cornwall gőzkazánok, magas nyomású vagy Compound „Robey” stabilizáló-gépek mozdonny-kazánok, malmok és malom-berendezési tárgyak.

Árjegyzékek és költségvetések kívánatra ingyen és bérmentve.

A kolozsvári közuti vasút részv. társ. mint a

Magyar általános hitelbank szén-osztályának

erdélyrészi vezérképviselősege

elfogad megrendeléseket ugy fuvarokban — 100 kg-ig kezdve — valódi kocsirakományokban szállítandó L upényi (urikány szilivölgyi) legkiválóbb minőségű darabos-, salon-, koczká-, dió-, rostált és portmentes akna- és kovácsoló-kőszénre,

továbbá:

Felső-sziléziai legkiválóbb minőségű koczká- és dió- pír szén (k o a k s z.)

Állandó nagy raktár: A közuti vasút forgalmi telepén.

Bármily minőségű kőszén, — illetve pír szén anyagban megrendelhető akár fuvarokban, akár pedig kocsi-rakományokban kivánsatnak a szállítással azonnal és a legpontosabban fogantatottatik.

A befuzarozás kizárólag a közuti vasút saját szénzállító eszközökkel.

Erdélyi állomásokról beérkező megrendelések a legrövidebb idő alatt — közvetlen a lupényi kőszénbányák által — teljesíttetnek.

A közuti vasút anyagraktára elfogad továbbá megrendeléseket a méterenként és kocsi-rakományonként saját raktárából azonnal használatra szándékozó I. rendű bűkk tűzfára.

Iroda: Belmagyar-utca 6. sz. Távbeszélő állomás: 97.

Raktár: a közuti-vasút forgalmi telepén közraktárak mellett

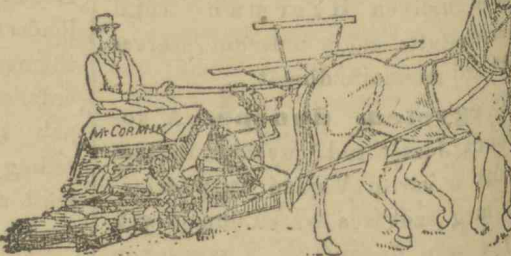
Távbeszélő állomás: 155.

Megrendelések elfogadtatnak: Reményik L. és fia főtér, Kiss főtér, Kónya Sándor főtér, Szele Márton főtér, Boskovics József főtér, Papp Ernő belhid-utcai, Weinberger és Thaler belmagyar-utcai üzletében Kolozsvárt.

Mc Cormick

ARATÓ GÉPEK

a legjobbak a világon kévelőkötők és marokrakók, Mc. Cormick fű kaszálók, eredeti amerikai kőszőrűkészlőgépek, széna-gehylyók és széna-forgatók legutánszabban beszerezhetők

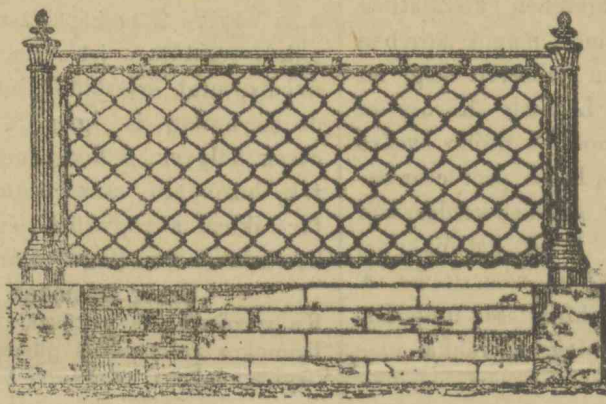
MÜLLER és WEISZ czégnél Budapest Gyár-utca 66. 161.15

Az 1896. évi budapesti kiállításon „jó munkáért” kitüntette.

LÉBER GYULA

ELSŐ ERDÉLYI SODRONY SZÖVETFINAT ÉS SZITAÁRU GYÁR

Kolozsvárt, Torda-utca 9. szám.

Ajánlja minden szakra végo m... u. m. kertek, vadaskertek, sirhelyek stb. téséhez való g... tait; majomsz... ron fonattal... fonását; pin... lás, ablak vilá... magtár- és el... ablakok rostá... áthányó rostá... kocsz, kavics... tásához; szikra-fogók gépekhez. Zöldre festett légszövet, szelelő- és rosták. Backer-féle rosták és egyféle használatra vas- réz- és vaskeretes, kruppa-sodrony szegélyzetek, különféle mintákban, fakterbe rakott rosták- és sziták, ruganyos ágybafetek [matrác], sodrony-lábtorlók, tuskés sodrony-huzal.

Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgál.

A nagyérdemű helyi és vidéki közönség becses pártfogását kéri.

322. 9—10.

kiváló tisztelettel LÉBER GYULA